

541: Akşam Namazı Vakti Ne Zaman Biter?

Ömer Faruk

24 May, 2021

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum hocam. Akşam namazının vakti ne zaman çıkar? Bugün takvimlerde akşam ile yatsı arası 1 buçuk saat, hatta daha da fazla veriliyor. Buna dayanarak akşam namazını yatsı ezanından biraz önceye kadar erteleyerek kılabilir miyiz?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ
وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

Akşam namazının vakti, güneş yuvarlağının tam olarak batmasıyla başlar. Bu vakitte başladığında âlimler ittifak halindedirler.

Bitiş vaktine gelince; bu konuda âlimler ihtilaf etmişlerdir. Hanbelîlere, Mâlikîlerde bir görüşe, Hanefî mezhebinin imamlarından Ebu Yûsuf ve Muhammed b. Hasen'e, İmam Şâfiî'nin eski görüşüne ve bazı Şâfiîlere ve seleften birçok imama göre (*rahimehumullah*), kısacası âlimlerin geneline göre "kırmızı şafak"ın kaybolması ile akşam namazı vakti sona erer. Yani güneşin batmasından sonra batı tarafında kalan kırmızılık gidinceye kadar akşam namazı vakti devam eder ve bundan sonra yatsı namazı vakti girmiş olur.

Zira Müslim'in rivayet ettiği hadisinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle demiştir: "Akşam namazının vakti, şafak kaybolmadığı sürecedir."

Bu görüşte olan âlimler hadisteki "şafak"ı kırmızı şafak diye anlamışlardır. Beyhakî (*rahimehullah*) "Sünen"inde bu manayı, sahâbeden Ömer, Ali, İbn Ömer, İbn Abbâs, Ebu Hureyre, Ubâde b. Sâmit ve Şeddâd b. Evs'den (*radiyallahu anhum*) rivayet etmiştir.

İmam Ebu Hanîfe (*rahimehullah*) ise hadisteki şafağı, Arap lugatındaki bir başka anlamı olan "beyazlık"a yormuştur. Yani O'na göre vakit, kırmızı şafağın kaybolmasından sonra meydana gelen beyazlık da kaybolunca çıkar.

Görüldüğü üzere Ebu Hanîfe bu görüşünde tek kalmış, talebeleri Ebu Yûsuf ve Muhammed bu konuda hocalarına muvafakat etmemişlerdir ki, Hanefî mezhebinde fetvaya esas olan görüş de Ebu Yûsuf ve Muhammed'in görüşüdür. Hatta Ebu Hanîfe'den gelen başka bir rivayete göre O da şafağı

kırmızılık olarak anlamıştır!

Mâlikî mezhebinde meşhur olan görüşe ve İmam Şâfiî'nin yeni görüşüne göre ise akşam namazının vakti, sünnetiyle birlikte akşam namazının (5 rek'at) eda edilip namaz için gerekli olan setr-i avret, hadesten ve necasetten taharet şartlarının yerine getirilebileceği kadar bir vakittir. Buna göre akşam namazı vakti çok dar bir vakit olup güneş battıktan hemen sonra kılınması gerekir.

Racih/sahih olan görüş ilk olarak zikrettiğimiz; kırmızı şafağın kaybolmasıyla vaktin çıktığı görüşüdür.

Peki denildiği gibi güneş batımıyla kırmızı şafağın kaybolması arasında 1 buçuk saat, 1 saat 40 dakika veya daha fazla bir müddet var mıdır?

Her zaman ve her yer için geçerli olacak sabit bir rakam söylenemez. Bölgeden bölgeye ve mevsimlere göre bu rakam değişir. Biz Türkiye ve civar ülkelerini esas alarak cevaplandıracağız olursak;

Evet, kırmızı şafağın kaybolmasını vakit çıkışı olarak gören günümüz kimi ilim ehli, takvimlerdeki hesaplamalara dayanarak vaktin en fazla 1 buçuk saat, hatta bundan daha fazla sürebildiğini söylemişlerdir. Ancak bu doğru gözükmemektedir. Takvimlerdeki yatsı ezanı vakti, ya Ebu Hanîfe'nin görüşü esas alındığı veyahut insanların yatsı namazına rahatça gelebilmelerine imkan tanımak için geç verilmiştir.

Kırmızı şafak, bazen 1 saat, bazen bundan daha az, bazen de daha fazla sürebilmektedir. Ama en uzun sürebileceği vakit 1 saat 15 dakika civarı olup 1 buçuk saate kadar ulaşmamaktadır!

Dolayısıyla akşam namazı için yatsı ezanının okunması itibara alınmamalı, hala vaktin devam ettiği düşünülerek yatsı ezanına yakın bir vakitte kılınmamalıdır. Aksi takdirde -Allah korusun- namazı vakit çıktıktan sonra kılmış oluruz.

O sebeple akşam namazını güneş battıktan sonra 1 saat içinde kılmak gerekir. Tabi Türkiye'de akşam ezanının, güneşin batmasından birkaç dakika sonra okunduğu gerçeğini tekrar hatırlatalım, bunu da göz önünde bulundurarak akşam namazımızı kılalım.

Son olarak şunu da belirtelim; âlimlerin ittifakıyla en faziletli olan, akşam namazını ilk vaktinde kılmaktır. Müslim'in rivayetlerine göre efendimiz ve ashâbı ilk vaktinde kılarlardı.

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.